

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder samt om tillämpningen av direktivet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder samt om tillämpningen av direktivet. Lagen ska ersätta den gällande lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter.

Genom den föreslagna lagen genomförs rådets direktiv om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder.

Vid genomförandet av direktivet tillämpas samma teknik som vid ikraftsättandet av för-

drag, så att den föreslagna lagen är en blandad genomförandelag av samma typ som de blandade ikraftträdandelagar som används för att sätta i kraft fördrag. Vid tillämpning av en sådan genomförandemetod föreskrivs genom en nationell genomförandelag att de bestämmelser i direktivet som hör till området för lagstiftningen ska iakttas som lag i Finland.

Enligt direktivet ska medlemsstaterna bistå varandra vid delgivning, utbyte av upplysningar och säkerhetsåtgärder som gäller sådana fordringar som ansluter sig till de skatter och avgifter som avses i direktivet samt indrivning av sådana fordringar.

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2012.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
3 PROPOSITIONENS EKONOMISKA VERKNINGAR	4
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	4
DETALJMOTIVERING	5
1 DIREKTIVETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL DEN FINSKA LAGSTIFTNINGEN	5
KAPITEL I I allmänna bestämmelser	5
KAPITEL II Utbyte av upplysningar	5
KAPITEL III Bistånd för delgivning av handlingar	6
KAPITEL IV Indrivning eller säkerhetsgärder	6
KAPITEL V Allmänna bestämmelser för alla typer av begäran om bistånd ..	8
KAPITEL VI Slutbestämmelser	8
2 MOTIVERING TILL LAGFÖRSLAGET	9
3 IKRAFTTRÄDELSE	10
4 FÖRHÅLLET TILL GRUNDLAGEN OCH LAGSTIFTNINGSORDNING	10
LAGFÖRSLAG	11
Lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder och om tillämpning av direktivet...	11

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Finland har inte någon nationell lagstiftning om internationell handräckning i samband med indrivning av fordringar, nedan *skattefordringar*, som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, nedan *skatter*.

Bestämmelser om handräckning i indrivning mellan Europeiska unionens medlemsstater föreskrevs för första gången i rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdeskatt. Detta direktiv och de rättsakter som ändrade det har kodifierats genom rådets direktiv 2008/55/EG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder, nedan *det nuvarande direktivet*. Direktivet har i Finland satts i kraft med lagen av den 16 december 1994 (1221/1994) om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter.

Samtidigt gäller kommissionens förordning 2008/1179/EG om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 2008/55/EG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder.

Finland har också rätt att begära indrivning av alla sina skatter av Danmark och Sverige på grund av avtalet mellan de nordiska länderna om handräckning i skatteärenden (FördrS 37/1991), inkomstskatt och förmögenhetskatt av Nederländerna på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Konungariket Nederländerna för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (FördrS 84/1997), inkomstskatt av Belgien på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Konungariket Belgi-

en för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och förmögenhet (FördrS 66/1978), inkomstskatt av Luxemburg på grund av avtalet mellan Finland och Luxemburg för undvikande av dubbelbeskattning beträffande skatter på inkomst (FördrS 18/1983), inkomstskatt av Frankrike på grund av avtalet mellan Republiken Finlands regering och Republiken Frankrikes regering för förhindrande av dubbelbeskattning av inkomst och förmögenhet samt kringgående av skatt (FördrS 8/1972), inkomstskatt och förmögenhetskatt av Lettland på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Lettland för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (FördrS 92/1993), inkomstskatt och förmögenhetskatt av Litauen på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Litauen för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (FördrS 94/1993), inkomstskatt och förmögenhetskatt av Estland på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Republiken Estland för att undvika dubbelbeskattning och förhindra kringgående av skatt beträffande skatter på inkomst och på förmögenhet (FördrS 96/1993) och inkomstskatt och några andra skatter på grund av avtalet mellan Republiken Finland och Tyska Riket angående rättsskydd och handräckning (FördrS 4/1936).

På grund av konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden (FördrS 21/1995 och 40/2011) som har utarbetats av Europarådet och Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) kan Finland begära indrivning och annan handräckning av alla eller de flesta av sina skatter av följande EU:s medlemsstater som är parter till konventionen och har inte lämnat till konventionen en sådan reservation som utesluter indrivning fullständigt: Belgien, Spanien, Polen, Frankrike, Sverige, Slovenien, Danmark och Förenade kungariket.

Finland är naturligtvis också skyldig att ge indrivningsbistånd till de andra avtalsparterna.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Målsättningen med propositionen är att genomföra rådets direktiv 2010/24/EU av den 16 mars 2010 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder.

Direktivet syftar till att effektivisera och underlätta indrivningen. Tillämpningsområdet utvidgas så att det omfattar också de fordringar som anknyter sig till skatter. Sådana fordringar är bland andra alla de fordringar mot den berörda skattepliktiga personen eller mot en tredje part som ersätter den ursprungliga fordran. Bistånd vid indrivningen utvidgas också så att det omfattar alla juridiska och fysiska personer för att ta hänsyn till skattebetalares möjlighet att inrätta olikartade juridiska konstruktioner.

Man strävar efter att eliminera problem med erkännande och översättning av handlingar från en annan medlemsstat genom att ta i bruk ett enhetligt dokument som används i den anmodade medlemsstaten i samband med verkställighetsåtgärder och ett enhetligt standardformulär för delgivning av handlingar och beslut som berör fordran. Urkunderna ska inte längre bli föremål för åtgärder för erkännande, komplettering eller ersättande i medlemsstaterna.

Utbyte av upplysningar utan begäran möjliggörs i fråga om de flesta skatteåterbärningarna.

Det blir möjligt för skattetjänstemän i en medlemsstat att närvara eller medverka i administrativa utredningar i en annan medlemsstat. Utbyte av upplysningar mellan skatteförvaltningar ska vara mera direkt.

En medlemsstat kan begära bistånd, även om den inte har uttömt alla sina egna indrivningsmetoder. Detta är möjligt till exempel då användningen av egna metoder skulle medföra orimliga svårigheter.

Det blir snabbare och lättare att efterkomma begäran när det finns en allmän skyldig-

het att översända begäran och handlingar i digitalt format via ett elektroniskt nät och när det finns noggranna bestämmelser om språk som ska användas.

Den anmodade myndigheten, när den verkställer en begäran om bistånd, använder sig av de befogenheter som den har enligt sina nationella lagar. Fordringarna medges inte förmånsrätt i utmätning och konkurs men den kan medges på grundval av en överenskomelse mellan medlemsstaterna.

Den gällande lagstiftningen i den anmodade medlemsstaten reglerar hur preskriptionstider kan skjutas upp, avbrytas och förlängas, utom då dessa åtgärder inte är möjliga enligt denna stats lagar.

Upplysningar som lämnats inom ramen för det ömsesidiga biståndet får användas i den medlemsstat som erhåller upplysningar för andra än skattemässiga ändamål, om det är tillåtet enligt den nationella lagstiftningen i både denna stat och den stat som lämnar upplysningarna. Det blir också möjligt att utlämna mottagna upplysningar vidare till en tredje medlemsstat.

3 Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen effektiviserar och underlättar indrivning av skatter men dess ekonomiska verkningar kan inte noggrant beräknas i förväg.

Av de indrivningsbegäran som skatteadministrationen har sänt till andra medlemsstater har cirka 10 procent lett till resultat. Motsvarande siffran i motsatt fall har varit 13 procent.

Det kan beräknas att propositionen inte ska ha verkningar i fråga om storleken av personal.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet och Trafiksäkerhetsverket, Landsbygdsverket, Tullstyrelsen och Skatteförvaltningen samt särskilt justitieministeriet har hörts om propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Direktivets innehåll och förhållande till den finska lagstiftningen

I direktivet bestäms om fem former av bistånd som är utbyte av upplysningar om skattefordran, tjänstemäns närvaro på en annan medlemsstats område och deltagande i verksamhet där, delgivning av handlingar beträffande fordran, indrivning av fordran och vidtagande av säkerhetsåtgärder som anknyter till indrivning.

I direktivet har man i vissa delar haft som förebild de lösningar som Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD) har godkänt i indrivning av skattefordran.

Finland har inte några nationella bestämmelser om internationell handräckning i samband med indrivning av skattefordringar. Därför har jämförelsen gjorts mellan bestämmelserna i det nuvarande direktivet och det nya direktivet.

KAPITEL I I allmänna bestämmelser

Artikel 1. Syfte. Enligt artikeln fastställs i direktivet de bestämmelser enligt vilka medlemsstaterna ska ge bistånd för indrivning i en medlemsstat av skattefordran som uppstått i en annan medlemsstat.

Artikeln överensstämmer med det som bestäms i artikel 1 i det nuvarande direktivet.

Artikel 2. Tillämpningsområde. I artikel 2 i det nuvarande direktivet uppräknas de fordringar som hör till direktivets tillämpningsområde. De är fordringar som grundar sig i import- och exporttullar, mervärdesskatt, punktskatter på alkohol, tobaksvaror och mineraloljor, skatt på inkomst och förmögenhet eller skatt på försäkringspremier.

Enligt den nya artikel 2 gäller direktivet de egentliga skattefordringar som nämns i artikeln och avgiftsfordringar som är förknippade med skatter eller beskattning. Utvidgning av tillämpningsområdet är i den mening obetydlig att de viktigaste skatterna kan indrivnas redan nu. En betydande utvidgning av tillämpningsområdet är dock ur Finlands synvinkel det att det nu i en annan medlems-

stat kan drivas in skadestånd som till exempel på en finsk skattemyndighets yrkan har dömts att betalas i en finsk skattebrottsrättegång (punkt 2 stycke a).

Artikel 3. Definitioner. Definitionen av person som ingår i artikeln täcker alla typer av sammanslutningar och enheter, vare sig de är juridiska personer eller inte. Syftet med definitionen är att hindra bruk av olika konstgjorda konstruktioner. Definitionen finns inte i det nuvarande direktivet.

Annars innehåller artikeln inte några betydande ändringar.

Artikel 4. Organisation. Artikeln berör organisering av verksamheten och förenhetligande av förvaltningen. Artikeln är utan mot- svarighet i det nuvarande direktivet.

KAPITEL II Utbyte av upplysningar

Artikel 5. Begäran om upplysningar. Upplysningarna måste lämnas på grund av en begäran om de kan förutses vara relevanta vid indrivningen av en skattefordran. Det nuvarande direktivet förutsätter att upplysningarna skulle kunna vara av värde vid indrivning. Ändringen torde inte vara betydande i praktiken.

Enligt artikeln kan man inte längre ange banksekretess och det faktum att upplysningarna berör ägarintressen i en person som skäl för vägran att lämna upplysningar. Andra tre skäl för vägran är desamma som nuförtiden.

Artikel 6. Utbyte av upplysningar utan föregående begäran. Artikeln ger en medlemsstat rätt att utan föregående begäran underrätta en annan medlemsstat om en återbetalning som en person med hemvist i denna andra stat kommer att få och som denna andra stat kan sedan använda för att driva in sin skattefordran. Det nuvarande direktivet har inte denna bestämmelse.

Artikel 7. Närvaro vid myndigheter och medverkan i administrativa utredningar. Artikeln berör den situation då myndigheten i en medlemsstat ber att dess befullmäktigade tjänstemän får närvara i ett ämbetsverk där en annan medlemsstats förvaltningsmyndigheter utför sina arbetsuppgifter, närvara vid en administrativ utredning som utförs på

denna andra stats territorium eller bistå denna andra stats behöriga tjänstemän under domstolsförfaranden i den staten. Staterna kan då komma överens om sådana arrangemang. Det nuvarande direktivet ger inte denna möjlighet.

Artikeln motsvarar i stort sett artikel 11 i rådets förordning 1798/2003/EG om administrativt samarbete i fråga om mervärdesskatt och om upphävande av förordning 218/92/EEG.

KAPITEL III Bistånd för delgivning av handlingar

Artiklarna 8 och 9. *Begäran om delgivning av vissa handlingar rörande fordringar. Delgivningssätt.* Den handling som ska delges ska vara från den medlemsstat som begär om delgivning och röra en fordran enligt artikel 2 eller indrivning av en sådan fordran (artikel 8 punkt 1).

En medlemsstat kan begära delgivning endast när den inte kan utföra den enligt sina egna gällande bestämmelser för delgivning av den berörda handlingen, eller när sådan delgivning skulle medföra orimliga svårigheter (artikel 8 punkt 2).

Delgivningen utförs enligt den anmodade statens lagar (artikel 9 punkt 1).

Dessa artiklar ändrar inte avsevärt den motsvarande artikeln (artikel 5) i det nuvarande direktivet.

KAPITEL IV Indrivning eller säkerhetsåtgärder

Artiklarna 10 och 11. *Begäran om indrivning. Villkor för en begäran om indrivning.* Artikel 10 förpliktar den anmodade myndigheten driva in en skattefordran på begäran av den sökande myndigheten. Fordran ska omfattas av ett dokument som medger verkställighet i den sökande medlemsstaten.

Enligt artikel 11 punkt 2 ska myndigheten först, alltså innan den begär indrivning, tillämpa det indrivningsförfarande som finns i dess medlemsstat. Detta är emellertid inte nödvändigt om det är uppenbart att det inte finns några tillgångar för indrivning i den stat eller att förfarandet inte kommer att leda till att hela beloppet betalas, och myndigheten

har upplysningar som tyder på att gäldenären har tillgångar i den anmodade staten, eller om tillämpningen av förfarandet skulle medföra orimliga svårigheter.

Enligt artikel 11 punkt 1 kan en begäran om indrivning framställas endast om fordran eller det dokument som medger dess verkställighet i den sökande medlemsstaten inte bestrids i den medlemsstaten. Det är emellertid möjligt att begära om indrivning av en bestridd fordran (artikel 14 punkt 4) enligt gällande lagar och praxis i den sökande medlemsstaten om gällande lagar och administrativ praxis i den anmodade medlemsstaten tillåter det.

Artiklarna 10 och 11 överensstämmer med det nuvarande direktivets artiklar 6 och 7 och artikel 12 punkt 1 och 2.

Artikel 12. *Dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten och andra bifogade handlingar.* Det dokument som sänds med begäran om indrivning och som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten är till sin karaktär ett självständigt rättsligt dokument som gäller den skattskyldige. Det ska motsvara huvudinnehållet i det ursprungliga dokument som medger verkställighet och utgöra den enda grundvalen för indrivning och säkerhetsåtgärder i den anmodade staten. Det ska inte bli där föremål för någon form av åtgärd för erkännande, komplettering eller ersättande.

Artikeln underlättar indrivningen då åtgärder för erkännande och andra likadana åtgärder (artikel 7 punkt 1 och 3 samt artikel 8 i det nuvarande direktivet) faller bort.

Artikel 13. *Verkställighet av begäran om indrivning.* Enligt artikeln ska en fordran huvudsakligen behandlas som om den var den anmodade medlemsstatens egen fordran (punkt 1 första stycket). Man ska vid indrivningen utnyttja de befogenheter och förfaranden som tillämpas på fordringar som avser samma skatt eller avgift, och i sista hand de befogenheter och förfaranden som tillämpas på fordringar som avser inkomstskatt (punkt 1 första och andra styckena).

Det är inte nödvändigt att bevilja fordringar någon förmånsrätt vid utmätning eller konkurs (punkt 1 tredje stycket). I Finland får nationella skattefordringar inte förmånsrätt.

Fordringar ska drivas in i den anmodade statens valuta (punkt 1 fjärde stycket).

Gäldenären kan beviljas betalningsuppskov eller möjlighet att betala i rater (punkt 4).

En ränta på fordran ska uttas (punkt 3).

Artikeln betyder inte någon väsentlig ändring i jämförelse med det nuvarande direktivet (artiklarna 9 och 10).

Artikel 14. Tvister. Artikeln berör frågan om i vilken stat ska man söka ändring till exempel i fråga om fordran själv (punkterna 1 och 2). Denna stat bestäms enligt samma principer som för tillfället (artikel 12). Den anmodade myndigheten ska vid behov informera den berörda parten om att talan beträffande någonting annat än indrivningsåtgärder eller dokumenten ska väckas vid behörig instans i den sökande medlemsstaten (punkt 1). Denna bestämmelse torde sällan tillämpas då det torde vara klart för skattegäldenären att när det är fråga om den tidigare hemvisstatens skatt, ska också ändringsökandet ske där.

Den anmodande myndigheten kan under vissa förutsättningar begära att indrivningen av en bestridd fordran fortsätts (punkt 4 tredje stycke). Om målet sedan avgörs till gäldenärens fördel, denna myndighet ska svara för den skada som förorsakas av detta. Säkerhetsåtgärder är också då möjliga (punkt 4 andra stycke).

Artikeln berör också den inverkan som förfarande för ömsesidig överenskommelse som föreskrivs i avtal för att undvika internationell dubbelbeskattning i fråga om inkomstskatt och som syftar till att lösa skattemässiga tvister har på fortsättning av indrivning. Denna bestämmelse (punkt 4 fjärde stycket) saknar motsvarighet i det nuvarande direktivet.

Artikeln ändrar inte nämnvärt de principer som finns i det nuvarande direktivet (artikel 12).

Artikel 15. Ändring eller återkallelse av begäran om bistånd för indrivning. Artikeln berör den sökande myndighetens skyldighet att underrätta den anmodade myndigheten om ändringar eller återkallelse av begäran om indrivning eller deras inverkan på fortsättning av indrivning. I det nuvarande direktivet finns inga motsvarande bestämmelser men själva principen har emellertid uttryckts

i artikel 18 i kommissionens förordning 1189/2011 om genomförandet av det nuvarande direktivet.

Artiklarna 16 och 17. Begäran om säkerhetsåtgärder. Regler som gäller för begäran om säkerhetsåtgärder. Vidtagande av säkerhetsåtgärder förutsätter enligt artikel 16 punkt 1 att de är möjliga enligt lagstiftningen i båda medlemsstaterna. Dessa bestämmelser överensstämmer i stort sett med bestämmelserna om bistånd vid indrivning (artikel 17) och utgör inte något betydande undantag från bestämmelserna i det nuvarande direktivet (artikel 13).

Artikel 18. Begränsningar av den anmodade myndighetens skyldigheter. Begränsningarna till skyldigheten att ge bistånd är desamma som i det nuvarande direktivet (artikel 14), alltså allvarliga ekonomiska eller sociala svårigheter som indrivningen skulle förorsaka på grund av gäldenärens situation, fordrans minimibelopp och tidsgränser. Bestämmelserna om beräkning av tidsgränser har preciserats. Till artikeln har tillagts en ny tidsgräns enligt vilken en fordran får inte vara äldre än 10 år.

En medlemsstat är inte skyldig att bevilja bistånd om det totala beloppet på de fordringar för vilka bistånd begärs är mindre än 1 500 euro.

Artikel 19. Preskriptionsfrågor. Artikeln gäller frågan när preskriptionstiden avbryts som följd av åtgärder som den anmodade myndigheten har vidtagit.

Enligt punkt 1 i artikeln regleras preskription uteslutande av gällande lagstiftning i den sökande medlemsstaten.

Alla de åtgärder som vidtas av den anmodade myndigheten och som enligt lagstiftning i den anmodade medlemsstaten avbryter preskriptionstiden, avbryter (eller förlänger eller uppskjuter) preskriptionstiden också i den sökande medlemsstaten om motsvarande verkan föreskrivs i dess lagstiftning (punkt 2 första stycke). Om det inte är möjligt att avbryta preskriptionstiden enligt gällande lagstiftning i den anmodade staten, alla de åtgärder som skulle avbryta preskriptionstiden enligt lagstiftningen i den sökande staten, om dess myndighet vidtog dem i sin stat, anses ha vidtagits i den sökande staten vad gäller den avbrytande verkan (punkt 2 andra

stycke). Man ska alltså alltid uppgöra vad som skulle ha hänt om åtgärderna hade vidtagits i den sökande staten.

Bestämmelserna i artikel 15 i det nuvarande direktivet har närmast preciserats och kompletterats.

Artikel 20. Kostnader. Utöver räntan ska den anmodade myndigheten enligt sina egna lagar driva in indrivningskostnader från gäldenären (punkt 1). Medlemsstaterna ska inte kräva varandra ersättning för de kostnader som uppstår genom det bistånd som ges på grund av direktivet. Om indrivning innebär ett särskilt problem, är förbunden med mycket stora kostnader eller avser organiserad brottslighet, kan de behöriga myndigheterna komma överens om ersättning (punkt 2).

Den sökande staten ska ersätta den anmodade staten alla de kostnader eller förluster som uppstår på grund av åtgärder som anses vara ogrundade, antingen vad gäller fordrans riktighet, eller giltigheten hos det dokument som medger verkställighet eller säkerhetsåtgärder och som utfärdats av den sökande myndigheten (punkt 3).

Artikeln ändrar inte det nuvarande rättsläget (artikel 18).

KAPITEL V Allmänna bestämmelser för alla typer av begäran om bistånd

Artikel 21. Standardformulär och kommunikationsmedel. Behandling av indrivningsärenden mellan medlemsstaternas indrivningsmyndigheter kommer att grunda sig på formulär och informationsnät.

Artikel 22. Språkbestämmelser. Medlemsstaterna kan komma överens om det språk som används i kommunikation, till exempel i begäran. Däremot ska standardformulär för delgivning och enhetliga dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten alltid vara på den anmodade statens officiella språk (dokument som går till kunden). Genom det nya adb-programmet för formulär kan man producera en begäran, ett standardformulär för delgivning och ett enhetligt dokument som medger verkställighet i den anmodade medlemsstaten på samma gång och på alla EU:s officiella språk. De handlingar för vilka delgivning begärs enligt

artikel 8 får skickas till den anmodade myndigheten på ett officiellt språk i den sökande medlemsstaten.

Dessa bestämmelser ändrar inte avsevärt det nuvarande läget.

Artikel 23. Utlämnande av uppgifter och dokument. Enligt punkt 1 första stycke i artikeln omfattas lämnade upplysningar av sekretess i enlighet med den nationella lagstiftningen i den mottagande staten. Upplysningar får enligt punkt 1 andra stycke användas för att vidta verkställighets- eller säkerhetsåtgärder som avser fordringar som omfattas av direktivet samt för fastställelse och verkställighet av obligatoriska socialavgifter.

Den medlemsstat som tillhandahåller upplysningarna ska tillåta att de utnyttjas för andra ändamål i den medlemsstat som tar emot dem, om de får användas för liknande ändamål enligt lagstiftningen i den stat som tillhandahåller upplysningarna (punkt 3). Om den sökande eller den anmodade myndigheten anser att upplysningarna kan vara till nytta för en tredje medlemsstat för de syften som avses i punkt 1, den får lämna upplysningarna till denna tredje stat under förutsättning att överlämnandet överensstämmer med de bestämmelser och de förfaranden som fastställs i direktivet (punkt 4). Den ska underrätta den stat från vilken uppgifterna härrör om sin avsikt att utbyta upplysningar på detta sätt. Den sistnämnda staten kan motsätta sig ett sådant utbyte av upplysningar.

Alla myndigheter i den mottagande staten får åberopa eller använda som bevisning de erhållna upplysningarna på samma grund som liknande upplysningar som har erhållits i den medlemsstaten (punkt 6).

Dessa bestämmelser möjliggör mera omfattande utlämnande av upplysningar än nuförtiden. Det är en konsekvens av målsättningen att utvidga samarbetet mellan medlemsstaterna för att effektivisera indrivningen. I de flesta fall är det samtycke eller lagstiftning i den stat som har lämnat upplysningarna eller som har mottagit dem som bestämmer i vilken omfattning upplysningar faktiskt utlämnas.

KAPITEL VI Slutbestämmelser

Artikel 24. Tillämpning av andra överenskommelser om bistånd. Enligt punkt 1 i artikeln kan man vidare tillämpa de skyldigheter som följer av andra internationella överenskommelser eller ordningar om att lämna ett mera omfattande bistånd. Man kan då enligt punkt 3 också använda EU:s elektroniska informationsnät och formulär.

Artiklarna 25—31. Kommittéförfarande. Genomförandebestämmelser. Rapportering. Införlivande. Upphävande av direktiv 2008/55/EG. Ikraftträdande. Adressater. I dessa artiklar finns bestämmelserna om indrivningskommittén (25), ärenden i fråga om vilka det är möjligt att anta föreskrifter för genomförandet (26), upplysningar för kommissionens rapport (27) och direktivets införlivande (28) samt de sedvanliga bestämmelserna om ikraftträdande av det nya direktivet och upphävande av det gamla direktivet (29 och 30) samt bestämmelserna om adressater (31).

Kommissionen har den 18 november 2011 gett ett genomförandebeslut om närmare föreskrifter för genomförandet av vissa bestämmelser i rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder.

2 Motivering till lagförslaget

1 §. Genomförande av direktivet. Paragrafen skulle innehålla en bestämmelse som motsvarar den ordalydelse som används vid ikraftsättandet av internationella förpliktelser, enligt vilken de bestämmelser i direktivet som hör till området för lagstiftningen ska i Finland gälla som lag, om ingenting annat följer av genomförandelagen. Artiklarna 1—22 och 24 i direktivet innehåller bestämmelser som antingen direkt eller indirekt anknyter sig till beskattningsförfarande och den skatteskyldiges rättigheter och som således hör till området för lagstiftning.

Artikel 23 i direktivet innehåller sekretessbestämmelser som också hör till området för lagstiftning.

2 §. Tillämpningsområdet. I paragrafen skulle nämnas de åtgärder som lagen och direktivet gäller.

3 §. De fordringar som omfattas av biståndet. I paragrafen skulle konstateras de fordringar för vilka biståndet är möjligt och vilka utom sedvanliga skattefordringar omfattar också skadestånd som till exempel på en finsk skattemyndighets yrkan har dömts att betalas i en finsk skattebrottsrättegång.

4 §. Biståndets former. Biståndet gäller utbyte av upplysningar, närvaro av tjänstemän från en medlemsstats skattemyndigheter i en annan medlemsstat och medverkan i administrativa utredningar där, delgivning, indrivning och vidtagande av säkerhetsåtgärder.

5 §. Behörig myndighet. Behörig myndighet är Statens ämbetsverk på Åland (fordonskatt), Trafiksäkerhetsverket (fordonsskatt), Landsbygdsverket (återbetalning, intervention och andra åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder, samt sockeravgift), Tullstyrelsen (punktsskatter, tullar och vissa andra skatter) och Skatteförvaltningen (inkomstskatt och vissa andra skatter) och deras bemyndigade myndigheter.

Skatteförvaltningen skulle sköta kontakterna till kommissionen såsom den gör redan nuförtiden.

6 §. Territoriell behörighet vid överklagande. Paragrafen klargör i vilken medlemsstat ändringssökandet beträffande skattefordran och åtgärder i samband med indrivning ska ske.

7 §. Bestämmelser som tillämpas på indrivning. Vid indrivningen av fordran gäller också i tillämpliga delar vad som stadgas i lagen om skatteuppbörd (609/2005), lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007), lagen om säkerställande av indrivningen av skatter och avgifter (395/1973) och tullagen (1466/1994).

8 §. Andra förpliktelser som gäller ömsesidig handräckning. Lagens bestämmelser skulle inte inverka på tillämpningen av de avtal eller stadganden om ömsesidig handräckning till vilka Finland har förbundit sig eller kommer att förbinda sig.

9 §. Närmare stadganden. I paragrafen skulle statsrådet bemyndigas att bestämma att de bestämmelser i direktivet som inte hör till området för lagstiftningen gäller som förordning och att vid behov utfärda närmare stadganden om verkställigheten av direktivet och lagen.

10 §. Ikraftträdande. Bestämmelserna om ikraftträdande ingår i denna paragraf. Enligt artikel 28 i det nya direktivet ska medlemsstaterna tillämpa direktivets bestämmelser från och med den 1 januari 2012.

3 Ikraftträdelse

Avsikten är att lagen träder i kraft den 1 januari 2012 och också tillämpas från den tidpunkten.

Det har överenskommits mellan medlemsstaternas behöriga myndigheter att nya begäran om bistånd inte översänds innan någon tid efter lagens ikraftträdande har förflutit så att begäran klart skulle höra till det nya direktivets tillämpningsområde.

Genom lagen upphävs lagen av den 16 december 1994 (1221/1994) om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen vid indrivning av vissa fordringar, avgifter och tullar samt skatter jämte ändringar.

4 Förhållandet till grundlagen och lagstiftningsordning

I propositionen föreslås att direktivet genomförs genom att använda en så kallad blandad genomförandelag av samma typ som de blandade ikraftträdandelagar som används för att sätta i kraft fördrag. Enligt en genomförandebestämmelse i blankettform skulle de bestämmelser i direktivet som hör till området för lagstiftning gälla i Finland som lag. Utom en bestämmelse i blankettform innehåller lagförslaget de sakliga bestämmelser som behövs för genomförandet av skyldigheter i direktivet och direktivets tillämpning.

Grundlagsutskottet har framhållit att bland andra de allmänna kraven på att regleringen beträffande grundrättigheter är noggrann och skarpt avgränsad samt att gott skrivsätt iakt-

tas förutsätter att Europeiska unionens bestämmelser intas i den nationella lagstiftningen huvudsakligen genom sådana nationella bestämmelser som motsvarar sakinnehållet i EU-bestämmelser. Utskottet har emellertid ansett att det inte har funnits statsförfattningsrättsliga hinder för blandad genomförandeteknik av samma typ som föreslås användas i propositionen då det har varit fråga om genomförande av rambeslut (GrUU 18/2003 rd, GrUU 50/2006 rd och GrUU 23/2007 rd). Också den blandande regleringen i genomförande av rambeslut måste de ovan nämnda allmänna krav på reglering av genomförande (GrUU 50/2006 rd och GrUU 23/2007 rd).

Som regler för att harmonisera lagstiftningen liknar rambeslut direktiven (GrUU 10/1998 rd). Båda bestämmelser förpliktar medlemsstaterna när det gäller de resultat som ska uppnås men överläter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt. På grund av likheterna i dessa regleringsformer finns det inte något hinder för användning av blandad genomförandeteknik i genomförande av det föreliggande direktivet. I detta sammanhang kan man i stället för en blankettformteknik tala om hänvisningsteknik.

Det är motiverat att genomföra indrivningsdirektivet genom en blandad genomförandelag. Bestämmelserna i direktivet kan anses vara så detaljerade och noggranna att de tillsammans med genomförandelagen bildar en sådan helhet av reglering som kan anses uppfylla de allmänna krav som ställs på reglering av genomförandet. I direktivet bestäms i särskilt verksamheten mellan medlemsstaternas myndigheter och det kan antas att myndigheterna känner väl de ifrågavarande bestämmelserna. Också det tidigare indrivningsdirektivet har genomförts på detta sätt.

I lagförslaget ingår inte sådana bestämmelser som skulle vara problematiska ur grundlagens synpunkt. Förslaget kan därför godkännas i samma lagstiftningsordning som en vanlig lag.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder och om tillämpning av direktivet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genomförande av direktivet

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i rådets direktiv 2010/24/EU om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som avser skatter, avgifter och andra åtgärder, nedan *indrivningsdirektivet*, gäller som lag, om inte något annat följer av denna lag.

2 §

Tillämpningsområde

I enlighet med denna lag och indrivningsdirektivet:

1) verkställs i Finland en sådan i indrivningsdirektivet avsedd begäran om bistånd som en behörig myndighet i en annan medlemsstat i Europeiska unionen framställer hos en behörig myndighet i Finland, samt

2) framställs en finsk behörig myndighets begäran om bistånd till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för verkställighet.

3 §

Fordringar som omfattas av biståndet

Biståndet gäller fordringar som grundar sig på

a) skatter och avgifter som tas ut av en medlemsstat eller på en medlemsstats vägnar eller av dess territoriella eller administrativa

enheter, inbegripet de lokala myndigheterna, eller på deras vägnar eller på unionens vägnar,

b) åtgärder som ingår i systemet för hel- eller delfinansiering från Europeiska garantifonden för jordbruket och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling, inbegripet de belopp som ska uppbäras i samband med dessa åtgärder,

c) avgifter inom ramen för den gemensamma organisationen av marknaden för socker,

d) administrativa påföljder, böter, avgifter och tilläggsavgifter som hänförs till fordringar som avses i punkterna a—c och som tagits ut av behöriga förvaltningsmyndigheter, eller som bekräftats av administrativa eller rättsliga organ på begäran av dessa förvaltningsmyndigheter,

e) avgifter för intyg och liknande handlingar som utfärdas i samband med administrativa förfaranden som avser skatter eller avgifter,

f) räntor och kostnader som hänförs till fordringar som avses i punkterna a—e.

Biståndet gäller inte fordringar som grundar sig på:

a) obligatoriska socialavgifter som ska betalas till en medlemsstat eller en medlemsstats territoriella enheter, eller till offentligt-rättsliga socialförsäkringsinstitutioner,

b) avgifter som inte avses i 1 mom. punkterna d—e,

c) betalningar för allmännyttiga tjänster och andra avgifter av avtalsmässig karaktär,

d) straffrättsliga påföljder som inte omfattas av 1 mom. punkt d.

4 §

Biståndets former

Biståndet omfattar utbyte av upplysningar, rätt för ämbetsmän som bemyndigats av en medlemsstats behörig myndighet att närvara vid myndigheter och medverka i administrativa utredningar i en annan medlemsstat, delgivning av handlingar, indrivning och åtgärder för säkerställandet av indrivningen på det sätt som föreskrivs närmare i indrivningsdirektivet.

5 §

Behöriga myndigheter

Behörig myndighet enligt indrivningsdirektivet är Trafiksäkerhetsverket, Landsbygdsverket, Tullstyrelsen, Skatteförvaltningen och Statens ämbetsverk på Åland samt de myndigheter dessa har bemyndigat, i enlighet med vad som i annan lagstiftning föreskrivs om dessa myndigheters uppgifter och behörighet.

Skatteförvaltningen sköter kontakten till Europeiska kommissionen.

6 §

Territoriell behörighet vid överklagande

Ärenden om grunden för en fordran enligt 3 § för vilken bistånd begärs och ärenden om giltigheten av delgivningar som gjorts av en behörig myndighet i den sökande medlemsstaten får överklagas hos den behöriga instans som prövar överklaganden i den sökande medlemsstaten. Om överklagandet anförs under indrivningsförfarandets gång, ska den anmodade myndigheten informera den som överklagar om att överklagandet ska ställas till den behöriga instans som prövar överklaganden i den sökande medlemsstaten.

Ärenden om verkställighetsåtgärder som vidtagits i den anmodade medlemsstaten och ärenden om giltigheten av delgivningar som gjorts av en behörig myndighet i den anmo-

dade medlemsstaten får sökas hos den behöriga instans som prövar överklaganden i den staten.

7 §

Bestämmelser som tillämpas på indrivning och på åtgärder som hänför sig till säkerställande av fordran

På indrivningen av fordringar och på åtgärder som hänför sig till säkerställande av fordran som avses i 3 § tillämpas lagen om skatteuppbörd (609/2005), lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007), lagen om säkerställande av indrivningen av skatter och avgifter (395/1973) och tullagen (1466/1994).

8 §

Andra förpliktelser som gäller ömsesidig handräckning

Denna lag inverkar inte på andra eventuella förpliktelser i fråga om ömsesidig handräckning som ingår i annan lagstiftning eller i avtal som förpliktar Finland internationellt och som Finland har förbundit sig till eller förbinder sig till.

9 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet föreskrivs att de bestämmelser i indrivningsdirektivet som inte hör till området för lagstiftningen gäller som förordning. Genom förordning av statsrådet utfärdas också vid behov närmare bestämmelser om verkställigheten av indrivningsdirektivet och av denna lag.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 och tillämpas från den tidpunkten.

Genom denna lag upphävs lagen om ömsesidig handräckning mellan de behöriga myndigheterna i Finland och de övriga medlems-

staterna i Europeiska unionen vid indrivning skatter (1221/1994).
av vissa fordringar, avgifter och tullar samt _____

Helsingfors den 2 december 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Finansminister *Jutta Urpilainen*